

σταση. Η διοίκηση δεν μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση ότι η επιμέλεια των τέκνων ανατέθηκε με δικαστική απόφαση στον ένα από τους δύο υπαλλήλους και να θεωρήσει ότι ο υπάλληλος αυτός αναλαμβάνει μόνος την πραγματική συντήρηση των τέκνων, αρνούμενη κατά συνέπεια το δικαίωμα για οικογενειακά επιδόματα στον άλλο γονέα.

Εξάλλου, τα οικογενειακά επιδόματα, που προορίζονται αποκλειστικά για τη συντή-

ρηση των τέκνων, καταβάλλονται στο πρόσωπο που έχει εκ του νόμου ή διά δικαστικής αποφάσεως ή αποφάσεως της αρμόδιας διοικητικής αρχής την επιμέλεια των τέκνων. Οσάκις το πρόσωπο αυτό είναι ένας από τους δύο διαζευγμένους κοινοτικούς υπαλλήλους, τα οικογενειακά επιδόματα του καταβάλλονται τόσο για ίδιο λογαριασμό όσο και για λογαριασμό και εξ ονόματος του άλλου, υπό την επιφύλαξη της αρχής που διατυπώνει το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ότι δηλαδή δεν χωρεί διπλή χορήγηση επιδομάτων της ίδιας φύσεως.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 3ης Μαρτίου 1993 *

Στην υπόθεση T-69/91,

Γεώργιος Περούλακης, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τον Άθω Δαμή, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Εμμανουήλ Καϊλή, 62, rue Adolphe Fisher,

προσφεύγων,

κατά

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 1991, να καταβάλλει από την 1η Ιανουαρίου 1991 το επίδομα στέγης, το επίδομα συντηρούμενου τέκνου και το σχολικό επίδομα στο πρόσωπο που έχει την επιμέλεια των τέκνων του προσφεύγοντος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. Bellamy, Πρόεδρο, H. Kirschner και C. P. Briët, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 12ης Νοεμβρίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- ¹ Ο προσφεύγων έχει την ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί ως αναπληρωτής βοηθός διοικήσεως με βαθμό Β 4 στη Γενική Διεύθυνση XI «Περιβάλλον, πυρηνική ασφάλεια και προστασία των πολιτών» της Επιτροπής.

- 2 Το 1984 νυμφεύθηκε την Α. Από τον γάμο τους απέκτησαν δύο τέκνα. Η Α. είναι και αυτή υπάλληλος της Επιτροπής με βαθμό χαμηλότερο από τον βαθμό του προσφεύγοντος.
- 3 Ο γάμος αυτός λύθηκε με απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών της 5ης Δεκεμβρίου 1990 που καταχωρήθηκε στο Ληξιαρχείο Αθηνών στις 3 Ιανουαρίου 1991. Με την ίδια απόφαση επικυρώθηκε η από 9 Φεβρουαρίου 1990 συμφωνία μεταξύ του προσφεύγοντος και της πρώην σύζυγου του που ρυθμίζει την επιμέλεια και τη διατροφή των τέκνων τους καθώς και το δικαίωμα επικοινωνίας του προσφεύγοντος με αυτά.
- 4 Δυνάμει της συμφωνίας αυτής η επιμέλεια των τέκνων των διαδίκων ανατέθηκε στην πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος. Ο προσφεύγων ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλλει στην πρώην σύζυγό του το ποσό των 6 000 βελγικών φράγκων μηνιαίως για κάθε τέκνο. Το ποσό αυτό αναπροσαρμοζόταν τμαριθμικά όπως οι αποδοχές των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- 5 Αντίγραφο της αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών της 5ης Δεκεμβρίου 1990 καθώς και της συμφωνίας της 9ης Φεβρουαρίου 1990 διαβιβάστηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής. Στις 18 Ιανουαρίου 1991 ο προϊστάμενος του τμήματος «Ατομικά δικαιώματα» απηύθυνε στον προσφεύγοντα το ακόλουθο σημείωμα:

«Οι υπηρεσίες μας έχουν στα χέρια τους μια απόφαση διαζυγίου του δικαστηρίου της Αθήνας.

Από αυτό το έγγραφο προκύπτει ότι η επιμέλεια των παιδιών σας [B] και [Γ] ανήκει στη μητέρα τους, κυρία [A].

Ο κανονισμός 2074/83 του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 203 της 27.7.1983 προβλέπει ότι τα οικογενειακά επιδόματα θα καταβάλλονται στο εξής στο πρόσωπο που έχει την επιμέλεια των παιδιών.

Ως εκ τούτου το δικαίωμα στα επιδόματα συντηρουμένων τέκνων, σχολείου και στέγης που απολαμβάνετε μέχρι σήμερα αναγνωρίζεται στο εξής στην κυρία Α., στην οποία τα επιδόματα αυτά θα καταβάλλονται από 1ης Ιανουαρίου 1991.»

- 6 Η πρώην σύζυγος του προσφεύγοντος παντρεύτηκε στις 27 Απριλίου 1991 με Έλληνα υπάλληλο της Επιτροπής που έχει βαθμό ανώτερο από τον προσφεύγοντα.
- 7 Στο μεταξύ, στις 27 Φεβρουαρίου 1991, ο προσφεύγων υπέβαλε ένσταση, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων (στο εξής: ΚΥΚ), κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 1991. Στη συνέχεια ο προσφεύγων πληροφορήθηκε, με σημείωμα της Επιτροπής της 11ης Ιουνίου 1991, ότι είχε αποφασιστεί να αχθεί το ζήτημα που έθεσε ενώπιον των διοργανικών αρχών και ότι, ελλείψει ρητής αποφάσεως, η ένστασή του θα εθεωρείτο απορριφθείσα στις 27 Ιουνίου 1991.
- 8 Υπό τις συνθήκες αυτές ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή με δικόγραφο που κατατέθηκε στο Πρωτοδικείο στις 26 Σεπτεμβρίου 1991.
- 9 Η έγγραφη διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 10 Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 12 Νοεμβρίου 1992. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.
- 11 Μετά την περάτωση της προφορικής διαδικασίας η Επιτροπή απάντησε εγγράφως σε ερώτηση που της έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση.

Αιτήματα των διαδίκων

12 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να διατάξει την ανάκληση της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως που τεκμαίρεται ότι συντελέστηκε στις 27 Ιουνίου 1991,
- 2) να διατάξει την ανάκληση της αποφάσεως της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως προς τα οικογενειακά επιδόματα, που κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα με το από 18 Ιανουαρίου 1991 σημείωμα της διοικήσεως,
- 3) να αναγνωρίσει το δικαίωμά του για τα επιδόματα στέγης, συντηρουμένων τέκνων και το σχολικό επίδομα και όποιο άλλο ευεργέτημα παρέχεται από την Επιτροπή,
- 4) να διατάξει την καταβολή των επιδομάτων στέγης, συντηρουμένων τέκνων και σχολικών επιδομάτων στην πρώην σύζυγό του εξ ονόματός του και για λογαριασμό του, για όσον καιρό αυτή έχει την επιμέλεια του συνόλου των συντηρουμένων από τον προσφεύγοντα τέκνων του,
- 5) να αναγνωρίσει το δικαίωμά του για τα παραπάνω επιδόματα από 1ης Ιανουαρίου 1991 και εντεύθεν,
- 6) να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

13 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη,
- 2) να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Ως προς το παραδεκτό

- 14 Με το τρίτο και το πέμπτο αίτημα ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο να αναγνωρίσει διάφορα δικαιώματα. Στην πραγματικότητα με τα αιτήματα αυτά επιδιώκεται να αναγνωρισθεί το βάσιμο ορισμένων ισχυρισμών που προβάλλονται προς στήριξη της προσφυγής ακυρώσεως. Τα αιτήματα αυτά πρέπει να κριθούν απαράδεκτα, διότι στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας κατά το άρθρο 91 του ΚΥΚ το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να διατυπώνει τέτοιες αναγνωριστικού χαρακτήρα κρίσεις.
- 15 Όσον αφορά το τέταρτο αίτημα με το οποίο ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο να διατάξει την καθής, ο προσφεύγων δεν απάντησε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά τρόπο τελείως κατηγορηματικό στην ερώτηση του εισηγητή δικαστή αν θα ήταν διατεθειμένος να παραιτηθεί από το αίτημα αυτό. Εν πάση περιπτώσει, το αίτημα αυτό πρέπει να κριθεί απαράδεκτο διότι στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας του άρθρου 91 του ΚΥΚ το Πρωτοδικείο δεν έχει την αρμοδιότητα να απευθύνει διαταγές στην αρχή η οποία υποχρεούται να εκτελέσει την εν προκειμένω εκδοθησομένη απόφαση.

Επί της ουσίας

- 16 Ο προσφεύγων στηρίζει τα αιτήματά του σε ένα και μοναδικό ισχυρισμό, την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1, παράγραφος 2, σημείο β', σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 1, παράγραφος 5, και 2, παράγραφος 2, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 17 Οι διατάξεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

«Άρθρο 1

(...)

2. Δικαιούται επιδόματος στέγης:

(...)

β) ο υπάλληλος ο οποίος διατελεί εν χηρεία, έχει λάβει διαζύγιο ή είναι χωρισμένος ή άγαμος και έχει ένα ή περισσότερα συντηρούμενα τέκνα κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφοι 2 και 3·

(...)

5. Όταν ο υπάλληλος δικαιούται το επίδομα στέγης αποκλειστικά βάσει της παραγράφου 2, σημείο β', και η επιμέλεια όλων των συντηρούμενων τέκνων του, κατά την έννοια του παρακάτω άρθρου 2, παράγραφοι 2 και 3, έχει ανατεθεί σε άλλο πρόσωπο δυνάμει νομοθετικών διατάξεων ή δικαστικής απόφασης ή απόφασης της αρμόδιας διοικητικής αρχής, τότε το επίδομα στέγης καταβάλλεται στο πρόσωπο αυτό για λογαριασμό και εξ ονόματος του υπαλλήλου. Για τα ενήλικα συντηρούμενα τέκνα ο όρος αυτός θεωρείται ότι εκπληρώνεται εφόσον διαμένουν συνήθως μαζί με τον άλλο γονέα.

(...)

Αν το πρόσωπο στο οποίο πρέπει να καταβληθεί το επίδομα στέγης υπαλλήλου δυνάμει των προηγούμενων διατάξεων, δικαιούται και αυτοτελώς το επίδομα αυτό, βάσει της ιδιότητάς του ως υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού, καταβάλλεται μόνο το υψηλότερο επίδομα.

Άρθρο 2

(...)

2. Ως συντηρούμενο τέκνο νοείται το νόμιμο τέκνο, φυσικό ή θετό του υπαλλήλου ή του συζύγου του, όταν αυτό πράγματι συντηρείται από τον υπάλληλο.

(...»

- 18 Ανάλογες διατάξεις ισχύουν για το επίδομα συντηρουμένου τέκνου και το σχολικό επίδομα, δηλαδή το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 7, και το άρθρο 3, πρώτο και τελευταίο εδάφιο, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ αντιστοιχώς.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 19 Κατά τον προσφεύγοντα, από τις προαναφερθείσες διατάξεις προκύπτει ότι το δικαίωμα για το επίδομα στέγης, το επίδομα συντηρούμενου τέκνου και το σχολικό επίδομα πρέπει να αναγνωρίζεται υπέρ του προσώπου που φέρει πράγματι τις δαπάνες συντηρήσεως του τέκνου.
- 20 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι έχει υποχρέωση διατροφής έναντι των ανηλίκων τέκνων του, τόσο βάσει των διατάξεων του ελληνικού Αστικού Κώδικα όσο και βάσει της συμφωνίας που συνήψε στις 9 Φεβρουαρίου 1990 με την πρώην σύζυγό του, συμφωνία που επικυρώθηκε από ελληνικό δικαστήριο και αντίγραφο της οποίας διαβιβάστηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής.
- 21 Ο προσφεύγων αναγνωρίζει ότι η πρώην σύζυγός του συνεισφέρει στη συντήρηση των τέκνων με τις φροντίδες της προς αυτά, υπογραμμίζει όμως ότι τα ποσά που της καταβάλλει καθώς και τα επιδόματα που χορηγεί η Επιτροπή καλύπτουν τις δαπάνες συντηρήσεώς τους. Προσθέτει δε ότι κατά τις περιόδους των διακοπών, δηλαδή τουλάχιστον επί τρεις μήνες ετησίως, βαρύνεται όχι μόνο με τη συνήθη οικονομική συνεισφορά του αλλά με ολόκληρη τη δαπάνη της συντηρήσεως των τέκνων του.
- 22 Με το υπόμνημα απαντήσεως ο προσφεύγων, όπου εμμένει στο γεγονός ότι η προσβαλλομένη απόφαση αφορά την περίοδο τόσο προ όσο και μετά τον νέο γάμο της πρώην συζύγου του, υποστηρίζει ότι η κατάσταση αυτή δεν μετέβαλε καθόλου την προϋπάρχουσα κατάσταση, ότι εξακολουθεί να φέρει το κύριο βάρος των δαπανών συντηρήσεως των τέκνων και ότι ο νέος σύζυγος δεν υποχρεούται ούτε εκ του νόμου ούτε εκ των πραγμάτων να συνεισφέρει στην κάλυψη της δαπάνης αυτής.

- 23 Με το υπόμνημα απαντήσεως ο προσφεύγων αντικρούει επίσης το επιχειρήμα της Επιτροπής, ότι δηλαδή ο νομοθέτης εκδήλωσε την προτίμησή του υπέρ του προσώπου που έχει την επιμέλεια των τέκνων. Επικαλούμενος το άρθρο 1, παράγραφος 5, τρίτο εδάφιο, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ που προβλέπει, για την περίπτωση σωρεύσεως επιδομάτων στέγης, ότι καταβάλλεται το υψηλότερο επίδομα, συνάγει ότι ο νομοθέτης επέλεξε ως αποφασιστικό κριτήριο το συμφέρον των τέκνων.
- 24 Ο προσφεύγων φρονεί επομένως ότι τα εν λόγω οικογενειακά επιδόματα πρέπει να καταβάλλονται στην πρώην σύζυγό του εξ ονόματός του και για λογαριασμό του. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση διευκρίνισε ότι η αναγνώριση αυτή της ιδιότητάς του ως δικαιούχου θα του δώσει τη δυνατότητα να αποκτήσει ορισμένα πλεονεκτήματα όπως είναι η πληρωμή των εξόδων ταξιδιού των τέκνων του από τον τόπο υπηρεσίας προς τον τόπο καταγωγής του, η μείωση του φόρου λόγω συντηρουμένου τέκνου και, σε περίπτωση μετατάξεως, η υψηλότερη ημερησία αποζημίωση.
- 25 Η Επιτροπή, που αναγνωρίζει ότι πρόκειται για «οριακή περίπτωση», φρονεί ότι η επίδικη απόφαση είναι βάσιμη. Υπογραμμίζει δε ότι αφορά μόνο την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1991 και του νέου γάμου της πρώην συζύγου του προσφεύγοντος και υποστηρίζει ότι κατά την περίοδο αυτή τόσο ο προσφεύγων όσο και η σύζυγός του πληρούσαν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, σημείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, δεδομένου ότι και οι δύο είχαν συντηρούμενα τέκνα δηλαδή τέκνα που πράγματι συντηρούσαν.
- 26 Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, αποφάσισε να επιλέξει ως δικαιούχο των εν λόγω επιδομάτων την πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος. Η προτίμηση αυτή υπαγορεύθηκε από το γεγονός ότι ο νομοθέτης, κατά την άποψη της Επιτροπής, εκδήλωσε σαφώς την προτίμησή του υπέρ του προσώπου που έχει την επιμέλεια των τέκνων, με το να ορίσει, στο άρθρο 2, παράγραφος 7, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ότι στο πρόσωπο αυτό καταβάλλονται τα οικογενειακά επιδόματα που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

- 27 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το βασικό ερώτημα που αντιμετώπισε ήταν το από ποιον «συντηρούνται πραγματικά» τα τέκνα, ανεξάρτητα από την εκ του νόμου υποχρέωση διατροφής. Θεωρώντας δε ότι η έκφραση αυτή έχει την έννοια «συντηρούνται κατά κύριο λόγο», έκρινε ότι εν προκειμένω η πρώην σύζυγος είναι αυτή που αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της συντηρήσεως των τέκνων εφόσον αυτά ζουν μαζί της, η συγκατοίκηση δε αυτή συνεπάγεται περισσότερα έξοδα όπως π.χ. έξοδα στεγάσεως.
- 28 Όσον αφορά τον μετά τον νέο γάμο της πρώην σύζυγου του προσφεύγοντος χρόνο, η Επιτροπή, η οποία υποστηρίζει εξάλλου ότι από τη σχετική ημερομηνία προέκυψε νέα έννομη κατάσταση, φρονεί ότι, λόγω του ότι τα τέκνα ζουν με την πρώην σύζυγο του προσφεύγοντος και τον σύζυγό της, στην πραγματικότητα αυτοί φέρουν το μεγαλύτερο βάρος της συντηρήσεώς τους ανεξαρτήτως της εκ του νόμου υποχρεώσεως διατροφής. Γι' αυτόν τον λόγο, υποστηρίζει η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 2, σημείο β', σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, και παράγραφος 5, in fine, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο νέος σύζυγος της πρώην σύζυγου του προσφεύγοντος, που έχει υψηλότερο βαθμό από τους δύο άλλους ενδιαφερομένους, πρέπει να θεωρηθεί ως ο δικαιούχος των εν λόγω επιδομάτων.

Κρίση του Πρωτοδικείου

- 29 Πρέπει να σημειωθεί εκ προοιμίου ότι ο έλεγχος του Πρωτοδικείου περιορίζεται μόνο στη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως όπως εκδόθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1991. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να λάβει υπόψη γεγονότα και περιστάσεις που προέκυψαν μετά την ημερομηνία αυτή, όπως λόγου χάρη το γεγονός που μνημονεύουν οι διάδικοι ότι η πρώην σύζυγος του προσφεύγοντος συνήψε νέο γάμο. Σημειωτέον επίσης ότι, κατά την προφορική διαδικασία, η καθής δήλωσε ότι δεν εξέδωσε εκ των υστέρων άλλη απόφαση εκτός της επίδικης.
- 30 Πρέπει να σημειωθεί εν συνεχεία, αφενός, ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, σημείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, που φέρει τον τίτλο «Κανόνες σχετικοί με τις αποδοχές και με τις επιστροφές εξόδων», ορίζει ότι ο διαζευγμένος υπάλληλος που έχει ένα ή περισσότερα συντηρούμενα απ' αυτόν τέκνα, κατά

την έννοια του άρθρου 2, παράγραφοι 2 και 3, δικαιούται επιδόματος στέγης και, αφετέρου, ότι κατά τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 3, πρώτο εδάφιο, ο εν λόγω υπάλληλος δικαιούται, υπό ορισμένους όρους και για κάθε συντηρούμενο τέκνο, επιδόματος συντηρουμένου τέκνου και σχολικού επιδόματος. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω παραρτήματος ορίζει ότι ως συντηρούμενο τέκνο θεωρείται το νόμιμο τέκνο του υπαλλήλου όταν συντηρείται πραγματικά από τον υπάλληλο.

- 31 Από τη διατύπωση των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι το αποφασιστικό κριτήριο για τον προσδιορισμό του προσώπου που δικαιούται το επίδομα στέγης και του προσώπου που δικαιούται το επίδομα συντηρουμένου τέκνου και σχολικό επίδομα αποτελεί η φράση του άρθρου 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος VII «όταν συντηρείται πραγματικά από τον υπάλληλο».
- 32 Συναφώς, το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1991, C-132/90 P, Schwedler κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Συλλογή 1991, σ. I-5745), ότι ένα τέκνο μπορεί κάλλιστα να θεωρηθεί ότι στην πραγματικότητα συντηρείται συγχρόνως από πλείονα πρόσωπα. Κατά συνέπεια, το νόμιμο τέκνο δύο διαζευγμένων κοινοτικών υπαλλήλων μπορεί να θεωρηθεί ότι συντηρείται συγχρόνως και από τους δύο υπαλλήλους, η συντήρησή του δηλαδή βαρύνει αμφοτέρους.
- 33 Επομένως, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, σημείο β', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ προκύπτει, κατά λογική συνέπεια, ότι, αν δύο διαζευγμένοι κοινοτικοί υπάλληλοι καλύπτουν πράγματι από κοινού τις βασικές ανάγκες των τέκνων που απέκτησαν από τον γάμο τους, ο οποίος έχει λυθεί με διαζύγιο, δηλαδή αναλαμβάνουν ταυτόχρονα τη συντήρησή τους, οι υπάλληλοι αυτοί δικαιούνται, αμφοτέρωθεν, το επίδομα στέγης. Στην περίπτωση αυτή, όπως προκύπτει από τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 3, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος VII, οι δύο διαζευγμένοι κοινοτικοί υπάλληλοι δικαιούνται, για τα τέκνα που συντηρούν αμφοτέρωθεν, το επίδομα συντηρουμένου τέκνου και το σχολικό επίδομα υπό τους όρους που προβλέπουν τα άρθρα αυτά.

- 34 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί περαιτέρω ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει, αφενός, ότι τα οικογενειακά επιδόματα που απαριθμεί το άρθρο 67, παράγραφος 1, του ΚΥΚ δεν αποβλέπουν στη συντήρηση του υπαλλήλου αλλά του τέκνου (απόφαση της 14ης Ιουνίου 1988, 33/87, Χριστιανός κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1988, σ. 2995) και, αφετέρου, ότι το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ το οποίο, υποχρεώνοντας τον υπάλληλο να δηλώσει τα επιδόματα ίδιας φύσεως που λαμβάνει από άλλη πηγή προκειμένου να γίνει η σχετική αφαίρεση, σκοπεί, όπως είναι προφανές, να αποτρέψει τη διπλή χορήγηση των επιδομάτων αυτών (απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 1979, 142/78, Berghmans κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 521). Επομένως, οσάκις δύο διαζευγμένοι κοινοτικοί υπάλληλοι δικαιούνται το επίδομα στέγης και λαμβάνουν επίδομα συντηρουμένου τέκνου και σχολικό επίδομα, τα επιδόματα αυτά πρέπει να καταβάλλονται, σύμφωνα με τα άρθρα 1, παράγραφος 5, 2, παράγραφος 7, και 3, τέταρτο εδάφιο, του παραρτήματος VII, για λογαριασμό και εξ ονόματός τους, στο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί, δυνάμει νομοθετικών διατάξεων, δικαστικής απόφασης ή απόφασης της αρμόδιας διοικητικής αρχής, η επιμέλεια των τέκνων εκ του διά διαζυγίου λυθέντος γάμου. Αν το πρόσωπο που έχει την επιμέλεια των τέκνων είναι ένας από τους δύο διαζευγμένους κοινοτικούς υπαλλήλους, λαμβάνει τα επιδόματα και για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό και εξ ονόματος του άλλου.
- 35 Κατά την προφορική διαδικασία η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ερμήνευσε την έκφραση «συντηρούνται πραγματικά» υπό την έννοια «συντηρούνται κατά κύριο λόγο» και κατά συνέπεια έκρινε ότι, αφού τα τέκνα του προσφεύγοντος και της πρώην συζύγου του συγκατοικούν με τη μητέρα τους, στην πραγματικότητα αυτή αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της συντηρήσεώς τους. Με βάση αυτή τη σκέψη έλαβε την προσβαλλομένη απόφαση.
- 36 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η έκφραση «συντηρούνται πραγματικά» πρέπει να ερμηνευθεί ως αναφερομένη στην υπάρχουσα πραγματική κατάσταση. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δεν υπάρχει στον ΚΥΚ καμιά διάταξη που να παρέχει νόμιμο έρεισμα στην ερμηνεία που δίνει η Επιτροπή, ότι δηλαδή η έκφραση «συντηρούνται πραγματικά» σημαίνει «συντηρούνται κατά κύριο λόγο», η οποία εξάλλου αντιβαίνει στην προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Νοεμβρίου 1991, στην υπόθεση Schwedler. Επομένως, η ερμηνεία αυτή της Επιτροπής δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

- 37 Για να προσδιορίσει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συντηρούν πραγματικά τα τέκνα του προσφεύγοντος και της πρώην συζύγου του, στην Επιτροπή απόκειται να εξετάσει και να ελέγξει την υπάρχουσα πραγματική κατάσταση.
- 38 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή αναγνώρισε με τις διευκρινίσεις της ότι, πριν λάβει την προσβαλλομένη απόφαση, δεν εξέτασε ούτε έλεγξε ποιο ήταν το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που συντηρούσαν πραγματικά τα τέκνα του προσφεύγοντος και της πρώην συζύγου του και επομένως δεν διαπίστωσε αν ο προσφεύγων ή η πρώην σύζυγός του ή αμφότεροι είχαν δικαίωμα για επίδομα στέγης ή αν ο προσφεύγων ή η πρώην σύζυγός του ή αμφότεροι μπορούσαν να λάβουν το επίδομα συντηρουμένου τέκνου και το σχολικό επίδομα. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η προσβαλλομένη απόφαση, καθότι, με βάση μόνο τη διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από την περί διαζυγίου απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών, η επιμέλεια των τέκνων του προσφεύγοντος και της πρώην συζύγου του ανήκει στην τελευταία, ορίζει ότι «το δικαίωμα στα επιδόματα συντηρουμένων τέκνων, σχολείου και στέγης (...) αναγνωρίζεται στο εξής στην κυρία Α.», εκδόθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1, παράγραφος 2, σημείο β', 2, παράγραφοι 1, 2, και 3, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος VII.
- 39 Επομένως, η απόφαση αυτή πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 40 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση IX/DO/3(91)D—302 της Επιτροπής, της 18ης Ιανουαρίου 1991, καθόσον αναγνωρίζει υπέρ της πρώην συζύγου του προσφεύγοντος το δικαίωμα για επίδομα στέγης, επίδομα συντηρουμένου τέκνου και σχολικό επίδομα.**
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.**
- 3) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Bellamy

Kirschner

Briët

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαρτίου 1993.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

C. W. Bellamy